

kladě § 228 c. ř. s. o oprávněnosti určovací žaloby, kterou byl tento spor zahájen, a zodpověděv otázku tu kladně. Neobstojí proto námitky žalovaných, že žalobkyně nemá právního zájmu na zjištění, že jí přísluší za pozůstalosti po Janu K-ovi pohledávky popřené žalovanými jako přihlásivšími se dědici k pozůstalosti a že se žalovaným nedostává pasivního oprávnění ku sporu. Jest si uvědomiti, jak došlo k žalobě. Okresní soud poukázal usnesením ze dne 1. září 1926 v pozůstalostním řízení žalobkyni jako vdovu a přihlášenou dědičku na pořad práva s jejími pohledávkami k pozůstalosti přihlášenými, ježto žalovaní jako dědici pohledávky neuznali a přerušil z důvodu toho projednání pozůstalosti, ježto, jak praví v důvodech, nelze zjistiti stav pozůstalostního jmění a nelze v projednání pozůstalosti pokračovati. Jest proto uznati, že, když pozůstalost není dosud z tohoto důvodu skončena, pro žalobkyni jako dědičku polovice pozůstalosti (§ 757 obč. zák.) vznikl zájem na zjištění zažalovaných pohledávek, jakmile je žalovaní popřeli v pozůstalostním řízení, neboť na jsoucnosti pohledávek těch závisí zjištění pozůstalostního jmění a tím podkladu pro případnou dědickou dohodu, k níž, jak ze spisů zjevno, nedošlo pro rozpory o dluzích. Jest proto na jsoucnosti pohledávek žalobkyně závislé vůbec skončení a odevzdání pozůstalosti, an pozůstalostní soud právě pro zmíněný důvod v řízení pozůstalostním nepokračuje. Že žalobu bylo řídití toliko proti žalovaným, kteří popřeli v pozůstalostním řízení pohledávky žalobkyně, nikoli proti pozůstalosti, zastoupené žalovanými jako dědici, plyne z povahy věci a ze zákona, jak již případně odůvodnil odvolací soud. Žalobkyně mohla také podle obdoby § 110 konk. řádu žalovati jen ty osoby, které její pohledávky v pozůstalostním řízení popřely, což byli žalovaní jako přihlášení dědici. Na rozhodnutí čís. 5712 sb. n. s. nelze se žalovaným odvolávati, neboť jeho skutkový podklad byl jiný.

Čís. 8020.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Usnesení valné hromady družstva o sanaci nabývá proti členu účinnosti teprve zápisem do rejstříku.

(Rozh. ze dne 4. května 1928, R I 218/28.)

Žalobce byl členem žalovaného družstva, jehož účelem bylo zaopatřovati členy elektrickou energií. Družstvo dostalo se do finančních nesnází a byla proto na valné hromadě družstva usnesena jeho sanace. Ježto se žalobce zdráhal účastniti se sanační akce, zastavilo mu žalované družstvo dodávku proudu. Žalobu proti družstvu o náhradu škody, jež vzešla žalobci zastavením proudu, procesní soud prvního stáda zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil

věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl odvolací soud v d ů v o d e c h: Žalované družstvo nebylo oprávněno odňati žalobci proud v prosinci 1926 z důvodu, že neprojevil souhlas se sanací družstva podle usnesení valné hromady ze dne 19. prosince 1926, neboť usnesení toto mohlo proti žalobci podle § 9 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. nabýti účinnosti teprve zápisem do společenstevního rejstříku a není správným názor odpůrce odvolatele, že takové usnesení stává se proti členům družstva ihned účinným a závazným (viz rozh. ze dne 26. února 1891, čís. 642 Adler-Clemens, obdobně jako při čl. 214 obch. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud právem vyslovil, že usnesení valné hromady ze dne 19. prosince 1926 mohlo nabýti působnosti i proti žalobci teprve zápisem do společenstevního rejstříku, tedy dnem 4. března 1927. To plyne zřejmě z ustanovení § 9 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., který nečiní rozdíl mezi závazností v poměru vnitřním a na venek. Nerozhodno jest, že žalobce ve svém prohlášení o přístupu k družstvu ze dne 1. května 1926 výslovně uvedl, že se podrobuje stanovám i všem budoucím jich změnám jakož i usnesením valných hromad, neboť tato povinnost plynula by již z jeho členství a mohla by se vztahovati jen na usnesení, k nimž došlo v mezích zákona, pokud se týče stanov. Proto odvolací soud právem nepřihlížel k tomuto prohlášení a není tím opodstatněna ani výtka rozporu se spisy ani neúplnost řízení. Jest pravda a plyne i z povahy věci, že zápisem do společenstevního rejstříku jest podmíněna účinnost jen těch usnesení, která po zákonu musí býti do rejstříku zapsána. Avšak odvolací soud správně rozeznává jednak usnesení o sanaci, t. j. o zvýšení závodních podílů, které jest změnou stanov a musí býti zapsáno do společenstevního rejstříku (§ 9 první odstavec uved. zákona), jednak právní důsledky nastavší již dle původních stanov nezaplacením odebraného proudu v určitém období. V prvním případě uznává odnětí proudu před zápisem usnesení do rejstříku za neoprávněné, v druhém pak shledává řízení neúplným, poněvadž nebylo zjištěno, zda bylo proti žalobci postupováno dle usnesení valné hromady, totiž, zda byl třemi k tomu pověřenými členy vyvolán, aby učinil zadost své povinnosti, přispěti k sanaci družstva a mimo to, aby dlužnou cenu proudu zaplatil, poněvadž jen tehdy, kdyby se tak bylo stalo a on placení odepřel, byl by dán oprávněný důvod k odnětí proudu (srov. k tomu § 12 čís. 7 stanov).

Čís. 8021.

Vyžadují-li stanovy akciové společnosti u (většiny) správních radů československé státní občanství, dlužno při opovědi k rejstříku osvěd-